

Tento výukový materiál byl vytvořen a financován v rámci programu OPVK projektu "Rovné příležitosti ve výuce pro všechny" registrační číslo projektu: CZ.1.07/1.2.05/03.0010

1. ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ

TÉMA: CVIČENÍ NA PAMĚŤ

PŘEDMĚT: OBČANSKÁ NAUKA

ROČNÍK: 1. STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ, pro třídy se speciálními vzdělávacími potřebami

KLÍČOVÁ SLOVA: PAMĚŤ, PRÁCE S TEXTEM

ŠKOLA: STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ HLUBOŠ

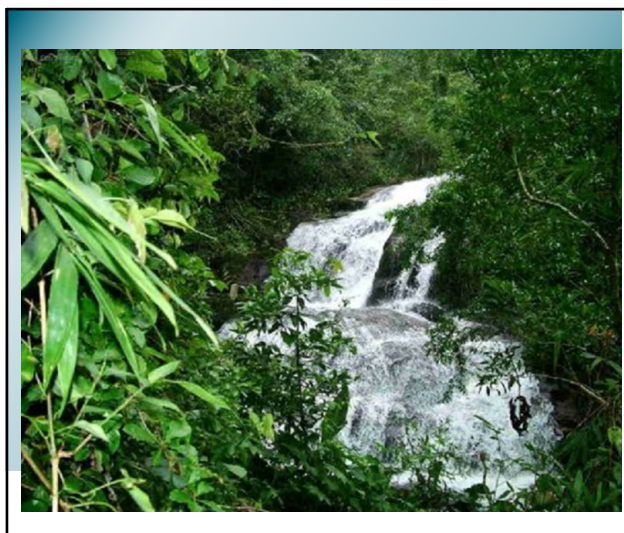

X 13-17:53

METODICKÝ POSTUP

1. strana - Základní znaky
2. strana - Metodika
3. strana - Obrázek pralesa
4. strana - Úkol pro žáky. Tři žáci odejdou ze třídy. Jeden žák přečte spolužákům text, žáci mají za úkol zapamatovat si co nejvíce informací z textu. Jeden žák přijde do třídy, vybere si jednoho, který mu text pře vypráví. To se opakuje znovu, ten, který naslouchal sám pře vypráví text dalšímu. Na konci se konfrontuje s žáky, na které informace zapomněli, které změnili atd.
5. strana - Použité zdroje

X 13-17:47

XI 9-13:43

Když se v roce 1541 plavil po Amazonce španělský conquistador Francisco de Orellana, jistě netušil, že stojí na samém počátku kolonizace této obrovské oblasti. Ve skutečnosti navštívil již portugalské území, protože roku 1494 podepsalo Portugalsko a Španělsko tordesilaskou smlouvu, která rozdělovala svět na sféry zájmu těchto států podél 14. poledníku. Většina Amazonie tak připadla Portugalsku, které vyslalo jezuity do vnitrozemí, aby obrátili příslušníky domorodých kmenů na křesťanskou víru. V okolí jezuitských misí se získávala zemědělská půda kácením a následným vypalováním původního porostu. Takto vydobytá půda ale nebyla schopná delší dobu živit pěstované plodiny, a tak se vypalovala další a další území.

Ještě v roce 1960 byl prales většinou netknutý a původní. V následujících letech kvůli potřebě nových pastvin pro stále rostoucí stáda dobytka, jehož chov se stával výnosným obchodem, docházelo k rozsáhlé těžbě dřeva a extenzivním zásahům do krajiny. Zúžitkování zalesněného území k přeměně na zemědělskou půdu bylo podle brazilské legislativy „efektivní využití“, takže hned po zdražení sojových bobů na počátku 70. let došlo k rozčištění osových ploch soji do oblastí původního pralesa. Takto použitá půda má navíc 5-10x vyšší cenu než obyčejný les. Soja je totiž jedním z nejdůležitějších vývozních artiklů Brazílie a významně se podílí na stabilitě brazilské měny. Nezbytnost dopravit soju do průmyslových oblastí blíže k pobřeží vynesla výstavbu jedinečných dvou asfaltových silnic v Amazonii mezi Belémem a Brasílií a z Porto Velho do Cuiabá. Tyto silnice bývají označovány jako „srdce obilou odlesňování“, protože odtud postupuje kolonizace dnešní doby a systém hospodaření se mění podle vzdálenosti od silnice.

Mezi lety 1970 a 2000 bylo vykáčeno celkem 16,4% celkové plochy pralesa, což činí každoroční ztrátu 20 200 km² (necelá 1/3 území ČR). Od roku 2002 se plocha chráněného území ztrojnásobila, celkově se ochraňuje asi 1 mil. km², zatímco těžba dřeva a odlesňování poklesly o 60%.

V roce 2005 byly mnohé části amazonského pralesa zasaženy obrovskými suchy, nejhoršími za posledních 100 let. Podle některých odborníků je prales schopen přežít maximálně tříleté sucho, delší by mohlo mít nezvratné důsledky. Prales by se mohl dostat až do bodu, odkud již není návratu a hrozí přeměna v savanu nebo dokonce poušť. To by katastrofálně zasáhlo celou planetu.

12 5-8:43

Použité zdroje:

1. [http:// wikipedia/wiki/Amazonsky prales](http://wikipedia/wiki/Amazonsky_prales)
2. obrázek - <http://www.google.cz/imgres>
2. Galerie programu SMART notebook

XI 9-13:49